

• *Testvér, barát, szerető* •

•

•

•

•

•

Bencz Boldizsár
APÁM HALÁLA TÖRTÉNELEM

Ezer veszélyen átal-estünk,
s túl mindenén, a bajok sorján,
búnak eresztett fejjel állunk
a csendbe-meredt vad tivornyán.

Hogy dörgött, dúlt az ég felettünk,
hogy morajlott a föld alattunk,
az Isten is csodálkozik tán,
hogy ennyien is megmaradtunk.

De megmaradtunk s bátran hittük:
nem lesz egyhamar gyász, se bánat –
s ím, a nagy Tréfa-csinálónak
különös passziója támadt.

Az emberekre gyík-lesőjét
csak úgy, ahogy volt: vér és rozsdá,
fogta s rongyos köd-ködmönében
lesbe ült ki egy felhő-rongyra.

És az már merő szándékosság,
hogy jaj verte fel pont a tanyánk –
Párisból vártuk épp a békét,
S békétlen halt meg szegény Apánk.

Bencz Boldizsár
KÖLTŐ MIHÁLY ÖCSÉMNEK

Testvérem!
ugye, Te majd megértesz engem,
komplikált, vegyi összetétel a lelkem,
Testvérem!

ugye, Te majd megértesz engem.
Úgy el tudnék menni most,
úgy itt tudnék hagyni mindent.
Zokszó nélkül az édesanyámat is,
a legszentebb asszonyt, a földi istent.
Búcsúzás nélkül el tudnék válni,
akiket pedig nagyon szerettem –
Testvérem –
ugye milyen korán
leszámoltam az életemmel.
Esküszöm: nyomorultul fekélyes voltam,
hogy ebben a túl reális korban
örökké szívből szónokoltam.
Mert amíg ezer más
két X-es századunkban magát
modernné tüntetve hirdette
a technokráciát,
szegény nyomorult azt mondtam:
az életem a borban,
s mámorom – szerelmem – életem – álmom,
benne találok!
Testvérem! –
benne találok!!...

Algír, 1934

Bencz Boldizsár
ÖCSÉM AFRIKÁBA KÉSZÜL

(Bencz Mihálynak, s emlékezni fog erről, hogy szeretem)

Testvérem, időben, vérben ifjabb,
törj Keletre, lásd e napot;
hogy gyűlölhesd Nyugatot.
Bizony, szemeid felpattannak,

•

mint Nyugat bűnös varázsa-tört
szent fathma-ablak,
s majd látod
vágyaidd szenny-csatornáját:
a Casbáhot –
hol rád les betegséggel,
lelketlen öleléssel
a kultúra-avatott
millió halott,
millió nem-halott;
e nép.
Óvakodj,
csak ott zörgess ablakot,
hol nincsenek még gall-tanok
s a függöny is nemesebben
lebben
s tikkad.
Mert művelten mohó e nép
s mert művelten mohó;
– a bűn se szép.

Algír, 1935. március 12.

Bencz Boldizsár
A TE ESKÜVŐDRE

*Nincs több szívem, ez az egy, s ezt is
küldöm az öcsémnek.*

Testvérem, nagyon szép az oltár,
(egy csöpp helyen lakik az Isten)
s te mindegy, hogy akármilyen voltál,
egy szó: „esküszöm”, ez itt minden,
megbékéltség, család és zsoltár.

Zsoltár, amin múltad altatod,
család, kiken lelked ringatod,
békéd, mitől a csend is rian,
most csitt, mert álmodik a jövő,
s most csitt, mert álmodik a fiam.

Bencz Boldizsár
ÜZENET SZTARODUBBA

Mihály, kereslek ott valahol,
honnan írod: a halál semmi,
hogyha az ember célját tudja,
miért kell: vagy halni, vagy lenni.

A sztarodubi erdőkből írsz,
hol lőporfüstben bujkál a Hold
s ahol csak az nincs, aki itthon
magyarnak, jónak sohase volt.

Akik, hol kell, sehol sincsenek,
de mindenütt, mint tetvek élnek,
s a rémhírek forgószelében
hazát és vért csereberélnek.

Pehely-lelkű rém-mese senkik;
kétkulacsról pislogó szerte,
olyanok az ország felett, mint
egyetlen nagy halálos lepke.

Akinek mindegy: határ törik,
ország vesz el, vagy nap se süt fel,
vörös ördög tör-e ránk holnap,
vagy gettó-plutó egy ezüstitel.

•

De üzenem kis Sztarodubba,
hol lóporfüstben bujkál a Hold;
bélyegezve immár a sereg,
mely itthon Hazát ebként csaholt.

S azt is üzenem Sztarodubba,
honnán írod: a halál semmi,
a Nagy-Kutya-Farm ellen itthon
mi is tudunk még marni menni.

Bencz Boldizsár
ÉN ÍGY LÁTOM

Én nem láthatom rosszul,
Egy félkegyelmű világ
Egész megbolondul.

Minden a gép,
Az ember-élet semmi,
Hiszen nem is érdemes
Veszteségnek venni...

A hír csak így:
Lelőttünk gépet, százat,
S a „statisztika” hallgat,
Hogy embert is hányat.

Bencz Boldizsár
VIHAR UTÁN

Nekünk bizony még morzsa sem hullott,
nektek szolgáltak cipót, kenyeret,
csapatok is nagy ős-csiripelést
nagydobbal fogott csimasz verebek.

Zsinatoltatok ereszünk alatt
s a legsudarabb nyárfáink kontyán
s ilyen arcátlanul Hunniában
még nem mart nép sarkába toportyán.

Hogy cserregett a disszonáns kórus:
vivát, vér-rög! s tarts ki, talajgyökér!
S a gyökérre akó-szám dőlt a vér,
Istenem mennyi, mennyi magyar vér!

Szivárgott tarkóból, fröcskölt szívből,
sikoltó gyermek torkából szökött,
s ti anyagcseréztetek süketen,
ti csak trágyáztatok a vér-rögöt.

Vihar volt. Ámen. Vele jöttek,
vele mentetek, s hogy dúlt a kertünk,
nagy haza-hajtó az éhes gyomor,
majd vissza is jöttök – s nem felejtünk.

Sok a piszkotok s a történelem
szellőzteti most büzlő berketek
s új búzánból mocskos csőrötökkel
már nem vágjátok ki a szemeket.

Bencz Boldizsár
CÍM NÉLKÜL

Csöppnyi voltunk embernyi keserve:
miért a honnan s lesz-e majd merre,
vagy ostoba árokba seperve
bután múlik el szellem és elme.

Állunk a halál kapuján lesbe,
ennyi hát minden a bús életbe,

•

hogy magunk-nyugtatjuk istenkedve:
tán ebben telik az Isten kedve...

vagy a végtelenből jöttünk rendre
s mint szalmatűznél kavargó pernye,
pattogva, ropogva, sisteregve
vágódunk vissza a végtelenbe?

Isten már nem méltat feleletre.
Nézek a sírba s fel az Egekre
s csak egy „igen”-nyi választ keresve
bénán hullok a kérdőjelekre.

Illés Sándor
OLYAN JÓ FÁJNI

Most az ősz csókol
és sápadtan összeölelkező lombok
kuszált örömöket pergetnek a földre...
Oly jó most így állni
sírja mellett a kacagó nyárnak
és valakire várni,
elcsókolt csókok meleg izével várni
egy leányra,
aki nem jön...
De jó is visszatekinteni az elmúlt tegnapokra
és visszasírni a nyarat,
míg lelkünkben az ősz sápadt asszonya –
október kacag...
Icám,
most vajudnak bennünk az álmok
és hosszú öleléssel szeretnék
magamhoz ölelni valakit,

Téged,
mert bennem echózva ujjonganak az emlékek...
Jaj,
gyere most hozzám
megtanítlak kacagni, sírni,
óh,
mert olyan jó ősszel együtt fájni!...
együtt meghalni!...

Lovász Pál
ÖNÉLETRAJZ

Gyerek voltam, szép, nagy falu
volt a világ, fehér falú
házak csodája; s a Tisza
parttalan Operencia.

Az égen aranylá nghajú
angyal járt le-föl, hogy ború
sátort ne verjen; s jó fia
anyjának, én, s a kisliba

gyöngyös fűben, s sáfrányrigó
ág-dal-hintán, s szopós csikó
édesdeden, boldog-sután

kis száj-dudán, csőr-furulyán
mind azt zenélte: élni jó –
anyából kelni – lenni jó!

Ifjú lettem: szárnyat kötöttem,
széthullott a határ köröttem;
A Tisza eltaposható
kék-sárga csík, játékfolyó...

•

Isten zárt ajtajára törtem,
csodákért, titkokért zörgettem;
s pöröltem, hogy földre való
az égi szép, az égi jó.

Eszményt, szerelmet ittam, ettem,
lángokat, színeket kevertem,
s éh-szomj, korom maradt csupán.

Új magasságba vert a szárnyam,
százszor lehulltam, s törten láttam:
vak cél szállni a fény után.

Időtől, sorstól nincs, ki mentsen:
est jött dél, éj jön est után,
s elér a perc, hogy mélybe ejtsen
a lét ingó egyensúlyán.

A Jó, a Rossz egymásba zártan
köt bennem még, de várom a
föloldozást testvérben, társban,

hogy szívük tisztán küldje a
vigasztalás szavát utánam:
ember volt, fény, sár hú fia...

•

•

•